



ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សារលិខិត

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ផ្តេងក្នុងឱកាសបើកបរសន្តិសុខកាលឆ្នាំសិក្សា ២០១៧ - ២០១៨

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៧

- សូមថ្វាយបង្គំព្រះថេរានុញ្ញៈគ្រប់ព្រះអង្គជាទីសក្ការៈ
- សម្តេច ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី
- សាស្ត្រាចារ្យ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ ក្មួយាសិស្សានុសិស្ស បងប្អូនជំនួយជាតិទាំងអស់ជាទីស្នេហា !

ថ្ងៃទី ១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៧ នេះ ជាថ្ងៃដ៏មានអត្ថន័យជ្រាលជ្រៅបំផុតរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលត្រូវប្រារព្ធពិធីបើកបរសន្តិសុខកាលឆ្នាំសិក្សាថ្មី ២០១៧- ២០១៨ ។ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំសូមសម្តែងការអបអរសាទរ ជាមួយបងប្អូនជំនួយជាតិ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ សាស្ត្រាចារ្យ ក្មួយាសិស្សានុសិស្សទាំងអស់ គ្រប់ភូមិសិក្សា ទាំង សិស្សថ្មី ទាំងសិស្សចាស់ដែលបាននិងកំពុងរៀបចំខ្លួនប្រារព្ធពិធីអបអរសាទរទិវានេះនៅទូទាំងព្រះរាជាណា- ចក្រកម្ពុជាយើង ។

ថ្ងៃទី ១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៧ គឺជាថ្ងៃបើកទំព័រឆ្នាំសិក្សាថ្មី ដែលផ្តល់ឱកាសសម្រាប់សិស្ស- និស្សិត ដែលជាកុលបុត្រ កុលនិពាជាទីស្រឡាញ់របស់យើងគ្រប់គ្នាបានបន្តការសិក្សារៀនសូត្រទៅថ្នាក់ខ្ពស់បន្តទៀត និងជាថ្ងៃផ្តើមជីវិតសិក្សាដំបូងរបស់កុមារដែលទើបនឹងដល់អាយុត្រូវចូលសាលារៀន ។

ក្នុងទិវាដ៏មហោឡារិកនេះ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំសូមសម្តែងនូវមនោសញ្ចេតនារីករាយផ្ទៃក្នុងសារលិខិតជូន បងប្អូនជំនួយជាតិជាទីស្នេហា ដោយបង្ហាញនូវឆន្ទៈមោះមុត និងបុព្វហេតុយកចិត្តទុកដាក់លើកកម្ពស់វិស័យ អប់រំ ពិសេសការជំរុញការកសាងធនធានមនុស្សឱ្យប្រកបដោយគុណភាព ។ យើងទាំងអស់គ្នាដឹងហើយថា

ការអប់រំល្អនឹងផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍យ៉ាងធំធេងដល់បុគ្គល គ្រួសារ និងសង្គមជាតិទាំងមូល ព្រមទាំងទាក់ទាញ ការវិនិយោគ ធុរកិច្ចបន្ថែមទៀត ពោលការអប់រំល្អនឹងនាំដល់ការផ្គត់ផ្គង់ធនធានមនុស្ស កម្លាំងពលកម្មដែល មានចំណេះដឹង ជំនាញវិជ្ជាជីវៈឆ្លើយតបកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពទៅនឹងទិដ្ឋភាពការងារ និងតម្រូវការអភិវឌ្ឍ- សង្គមជាតិ ។ ជាមួយ ការប្រារព្ធទិវានេះនឹងដាស់ស្មារតីសិស្សានុសិស្សឱ្យយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់លើការសិក្សារបស់ ខ្លួនគ្រប់ពេល ខណៈការសិក្សារៀនសូត្រមិនត្រឹមតែអនុវត្តនៅក្នុងវិធីសិក្សាប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែគឺជាការងារមួយ តម្រូវឱ្យមានការបន្តលើកកម្ពស់ និងការអភិវឌ្ឍន៍គ្មានទីបញ្ចប់ ដើម្បីធានានូវការផលិតធនធានមនុស្សប្រកប ដោយគុណភាព មានសក្តានុពលសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសង្គម- សេដ្ឋកិច្ចជាតិ នាំឱ្យមានការរីកចម្រើនភាពសុខដុមរមនា និងការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព ។

បច្ចុប្បន្នយើងដឹងថា ការប្រកួតប្រជែងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច និងបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានបាននាំឱ្យសង្គមនីមួយៗ ទទួលនូវឧត្តមភាព និងនាំឱ្យមានការវិវឌ្ឍយ៉ាងខ្លាំងក្លាដល់វិស័យអប់រំផងដែរ ។ ប៉ុន្តែទោះបីជាបច្ចេកវិទ្យាមាន ការវិវឌ្ឍខ្លាំងយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏មិនអាចទៅជំនួសឱ្យធនធានមនុស្សបានទាំងស្រុងឡើយ ។ សង្គមជាតិមួយ អាចរីកចម្រើន អាស្រ័យដោយសង្គមជាតិនោះសម្បូរណាស់ដោយធនធានមនុស្សប្រកបដោយសក្តានុពល សមត្ថភាព ដែលអាចប្រែក្លាយសង្គមជាតិនោះឱ្យមានការអភិវឌ្ឍន៍រៀនសូត្របានយ៉ាងឆាប់រហ័ស និងមានភាពកាន់តែរឹងមាំ ។ ក្នុងន័យនេះ ពិតណាស់ថា ធនធានមនុស្សនៅតែមានសារៈសំខាន់ ទោះក្នុងកាលៈទេសៈបែបណាក៏ដោយ ។

ក្នុងស្មារតីនេះ ខ្ញុំនៅតែយល់ថា **«ការអប់រំល្អ គឺជាកូនសោសម្រាប់ដោះស្រាយរាល់បញ្ហាសង្គម និង សេដ្ឋកិច្ចជាតិ»** ។ ជាក់ស្តែង ក្នុងយុគសម័យ **សេដ្ឋកិច្ចពូក្រ** និង **បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន** នេះ ឧត្តមភាពប្រកួត- ប្រជែងកាន់តែមានសារៈសំខាន់នៅលើកត្តាធនធានមនុស្សដែលមានចំណេះដឹង ចំណេះធ្វើទូលំទូលាយ មាន ភាពច្នៃប្រឌិតខ្ពស់ និងមានជំនាញច្បាស់លាស់ ។ ប្រការនេះតម្រូវឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវបន្តផ្តោតការយកចិត្ត ទុកដាក់កាន់តែខ្លាំងឡើងៗ ទៅលើការអភិវឌ្ឍ **«មូលធនមនុស្ស»** នេះ ដើម្បីធ្វើឱ្យមុតស្រូចក្នុងការទ្រទ្រង់ដល់ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាឆាប់រហ័ស ទាំងក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន និងទៅអនាគត ។ កម្ពុជាក៏មានចក្ខុវិស័យច្បាស់លាស់ ក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្ស ក្នុងគោលដៅឆ្ពោះទៅកាន់**សង្គមពូក្រ** និង**វិបុលភាព** ប្រជាជនមាន ចំណេះដឹង មានវប្បធម៌ជ្រៅជ្រះ មានផលិតភាព និងភាពប្រកួតប្រជែងខ្ពស់នៅក្នុងប្រព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចសកលកា- រុបនីយកម្ម ដោយឆ្លើយតបយ៉ាងសមស្រប និងទាន់ពេលវេលាទៅនឹងគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងសេចក្តីត្រូវការរបស់ប្រទេសជាតិ ជាពិសេសក្នុងពេលដែលកម្ពុជាមាន ចក្ខុវិស័យប្រែក្លាយពីប្រទេសដែល មានប្រាក់ចំណូលមធ្យមកម្រិតទាបនាពេលបច្ចុប្បន្នទៅជាប្រទេសដែលមានប្រាក់ចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់ នាឆ្នាំ ២០៣០ និងក្លាយទៅជាប្រទេសមានចំណូលខ្ពស់នាឆ្នាំ ២០៥០ ខាងមុខ ។

ធ្វើក្នុងនិកាសនេះ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំសូមសំដែងនូវការភោគសរសើរចំពោះលោកគ្រូ អ្នកគ្រូ សាស្ត្រាចារ្យ បុគ្គលិកអប់រំគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ មាតាបិតាអាណាព្យាបាលសិស្ស អាជ្ញាធរដែនដី និងដៃគូអភិវឌ្ឍទាំងអស់ដែល បានខិតខំប្រឹងប្រែងចំណាយទាំងកម្លាំងកាយ កម្លាំងចិត្ត ទាំងធនធានសម្រាប់ជួយជ្រោមជ្រែងគ្រប់សកម្មភាព ក្នុងបុព្វហេតុរួមចំណែកកសាង និងអភិវឌ្ឍវិស័យអប់រំនៅកម្ពុជាឱ្យមានដំណើរការយ៉ាងរលូនទទួលបាន ជោគជ័យគួរជាទីមោទនៈក្នុងរយៈពេលកន្លងមកនេះ ។ ក្នុងនោះ ក្រសួងអប់រំយុវជន និងកីឡាបាននិងកំពុង អនុវត្តកម្មវិធីតែទម្រង់ស៊ីជម្រៅលើការងារអប់រំ ។ កិច្ចការនេះកាន់តែមានភាពម៉ត់ចត់ កាន់តែស៊ីជម្រក់គ្នា ហើយផលទទួលមកវិញកាន់តែច្បាស់ ។ ជាក់ស្តែងលទ្ធផលប្រឡងសញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិឆ្នាំនេះ ដែលមានសិស្សជាប់និទ្ទេស A រហូតដល់ ៤២៤ នាក់ ។ នេះគឺជាសារឆ្លើយតប និងបង្ហាញអំពីការចូលរួម ជ្រោមជ្រែង ជំរុញឱ្យកុណាភាពអប់រំមានភាពល្អប្រសើរនាពេលកន្លងមកនិងពេលអនាគត ។

ទន្ទឹមនេះ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំសូមសំដែងនូវការអបអរសាទរ និងលើកទឹកចិត្តខ្ពស់ចំពោះក្រុមយុវសិស្សានុសិស្ស ទាំងអស់ក្នុងការងាររៀនសូត្រ ទាំងចំពោះសិស្សទើបនឹងចូលរៀនថ្មី ទាំងសិស្សចាស់នៅគ្រប់ភូមិសិក្សា ហើយខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំ សូមគាំទ្រជាទីឡារិកចំពោះ ថ្ងៃបើកបរវេសនកាលឆ្នាំសិក្សាថ្មី ២០១៧- ២០១៨ ដែលប្រារព្ធ ឡើងនៅទូទាំងប្រទេស ស្របគ្នានឹងពេលវេលាប្រទេសជាតិស្ថិតក្នុងសុខសន្តិភាព វឌ្ឍនភាពនិងភាពសុខដុមរមនា ។

- ព្រះថេរពន្លឺគ្រប់ព្រះអង្គជាទីសក្ការៈ
- បងប្អូនជន្មរបជាតិជាទីស្នេហា !

រាជរដ្ឋាភិបាលបានប្តេជ្ញាហើយថា នឹងបន្តលើកកម្ពស់គោលការណ៍ « ការអប់រំប្រកបដោយចីរភាព » តាមរយៈការធានាឱ្យបាននូវលទ្ធភាពទទួលបានសេវាអប់រំប្រកបដោយសមធម៌ ដែលផ្តល់និកាសស្មើគ្នាដល់ កុមារ និងយុវជនកម្ពុជាទាំងអស់ ជាពិសេសនៅតាមតំបន់ជនបទដាច់ស្រយាល និងនៅតាមតំបន់ព្រំដែនឱ្យ ទទួលបានការអប់រំជាមូលដ្ឋាន ទាំងក្នុងប្រព័ន្ធ និងក្រៅប្រព័ន្ធ ។ កិច្ចការនេះនឹងត្រូវពង្រឹងនិងពង្រីកជាបន្តបន្ទាប់ ពីព្រោះការសិក្សារៀនសូត្រ គឺជារឿងដែលត្រូវធ្វើគ្មានទីបញ្ចប់ ។ ដូច្នេះ យើងទាំងអស់គ្នាត្រូវចូលរួមជំរុញ ឱ្យមានការអប់រំ បណ្តុះបណ្តាលឱ្យកាន់តែខ្ពស់ ដោយមិនត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យកូនចៅណាម្នាក់ស្ថិតនៅក្រៅសេវា អប់រំនោះឡើយ ។

ក្នុងស្មារតីនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលមានការប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់ ក្នុងការខិតខំពុះពារបន្តដោះស្រាយរាល់ចំណុច សេសសល់ និងសំណូមពរនានា ក្នុងបុព្វហេតុលើកកម្ពស់វិស័យអប់រំ ទាំងអ្នកសិក្សានិងគ្រូបង្រៀនប្រកបដោយ កុណភាព និងប្រសិទ្ធភាព ស្របតាមនិន្នាការរិកចម្រើន និងបទដ្ឋានអប់រំ ទាំងក្នុងតំបន់ និងពិភពលោក ។ ក្នុងន័យនេះ ក៏ទាមទារឱ្យយើងត្រូវប្រមូលកម្លាំង និងធនធានសរុបពីគ្រប់អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ដើម្បីរួមគ្នាគាំទ្រ លើកកម្ពស់វិស័យអប់រំជាតិ ដោយមិនឱ្យនរណាម្នាក់នៅក្រៅសេវាអប់រំ និងត្រូវបណ្តុះបណ្តាលកូនចៅជាយុវជន

ជំនាន់ក្រោយឱ្យក្លាយជាមូលធនមនុស្ស ដែលពោរពេញដោយសមត្ថភាពពេញលេញ ជំនាញខ្ពស់គ្រប់គ្នា និងប្រកបដោយសក្តានុពល ។

ជាមួយនេះ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំសូមអំពាវនាវឱ្យជំនួយជាតិយើងទាំងអស់ សូមនាំក្លាយកូនចៅទៅចុះឈ្មោះចូលរៀននៅដើមបរវេសនកាលឆ្នាំសិក្សាថ្មីនេះឱ្យបានគ្រប់គ្នា និងចូលរួមជាមួយការសិក្សារបស់កូនចៅយើងបន្ថែមទៀត ឱ្យបានគត់មត់ ។ ក្នុងនោះដែរ អាជ្ញាធរដែនដីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ត្រូវជួយសម្របសម្រួល និងផ្តល់លទ្ធភាពជូនដល់ពួកគេបានចូលរៀន និងរៀនបានចប់តាមកម្រិតថ្នាក់យ៉ាងតិច ៩ ឆ្នាំ និងជំរុញគាំទ្រឱ្យពួកគេបានសិក្សារៀនសូត្រចប់ភូមិសិក្សារហូតដល់ឧត្តមសិក្សា ឱ្យប្រកបដោយគុណភាព និងប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ។

ដោយឡែក ក្នុងឱកាសបើកបរវេសនកាលឆ្នាំសិក្សាថ្មីនេះ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំសូមផ្តាំទៅក្រុមយុវសិស្សានុសិស្ស និងយុវជន យុវនារីទាំងអស់ឱ្យទិតទំរៀនសូត្រឱ្យខ្ជាប់ខ្ជួន ព្រមទាំងចូលរួមក្នុងសកម្មភាពនានា ដើម្បីគាំទ្រដំណើរការអភិវឌ្ឍសាលារៀន និងសង្គមជាតិរបស់យើង ។ ដោយឡែក ក្រុមយុវសិស្សានុសិស្សទាំងអស់ត្រូវចាំថា បើយើងស្រឡាញ់ខ្លួន ស្រឡាញ់ទីពុកម្តាយ និងស្រឡាញ់អនាគតរុងរឿង គឺត្រូវនៅឱ្យឆ្ងាយពីគ្រឿងញៀន និងត្រូវចេះណែនាំចំពោះមិត្តភក្តិអំពីគ្រោះថ្នាក់ នៃការប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន និងត្រូវជៀសវាងការសេពគប់មិត្តដែលប្រព្រឹត្តរឿងអបាយមុខ ។ ទន្ទឹមនោះ ចូរក្រុមយុវសិស្សានុសិស្សច្បាប់ចរាចរណ៍ឱ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួន ដោយត្រូវចេះយោគយល់ និងមានអធ្យាស្រ័យគ្នា ក្នុងពេលបើកបរ ដើម្បីធានាបាននូវសុវត្ថិភាពផ្ទាល់ខ្លួនផង និងអ្នកដទៃផង ក៏ដូចជាការក្បាលបាននូវសេចក្តីថ្លៃថ្នូរដល់សង្គមជាតិយើងផង ។

ចំពោះមុខនេះ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំស្នើសុំឱ្យមាតាបិតា ឬ អ្នកអាណាព្យាបាលសិស្ស សហគមន៍ និងអាជ្ញាធរដែនដីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ត្រូវរួមចំណែកឱ្យបានខ្លាំងក្លា ដើម្បីពង្រឹងខ្សែសន្តិសុខជាតិឱ្យកាន់តែរឹងមាំតាមរយៈការបន្តជំរុញចូលនាអនុវត្តគោលនយោបាយ «ភូមិ- ឃុំមានសុវត្ថិភាព» ឱ្យមាននិរន្តរភាព និងផុសផុលហើយចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការជួយអប់រំកូនចៅទាំងផ្នែកសុខភាព ចំណេះដឹង និងសីលធម៌ ដើម្បីឱ្យពួកគេក្លាយជាធនធានមនុស្សពោរពេញដោយសមត្ថភាព ទេពកោសល្យ និងសក្តានុពល ព្រមទាំងទទួលបានសម្បទាសម្រាប់ការចាប់យកវិជ្ជា បំណិន និងចរិយាធម៌ ឈានទៅកសាងអនាគតមួយដ៏រុងរឿង ព្រមទាំងបន្តលើកកម្ពស់កិត្តិយសសង្គមជាតិឱ្យស័ក្តិសមជាប្រជាជន ដែលមានឈាមជ័រតភ្ជាប់គ្នាពីសម័យបរមាណវដ៏រុងរឿងនៃយើង ។

ជាថ្មីម្តងទៀត ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរព្រះគុណចំពោះព្រះតេជគុណព្រះសង្ឃគ្រប់ព្រះអង្គសូមអរគុណចំពោះបងប្អូនជំនួយជាតិ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ បុគ្គលិកអប់រំ សាស្ត្រាចារ្យទាំងអស់ ព្រមទាំងដៃគូអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងសប្បុរសជននានា ដែលតែងតែបានជួយចំណែកកសាង និងអភិវឌ្ឍវិស័យអប់រំនៅកម្ពុជាឱ្យមានដំណើរការរីកចម្រើនគួរជាទីមោទនៈក្នុងរយៈកាលកន្លងមកនេះ និងសូមបន្ត

ជួយឧបត្ថម្ភគាំទ្រ និងផ្តល់នូវកិច្ចសហការដ៏ល្អបែបនេះតទៅមុខទៀត ដើម្បីបុព្វហេតុនៃការអភិវឌ្ឍវិស័យអប់រំ
បណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្សកម្ពុជា ។

ជាទីបញ្ចប់ ក្នុងនិកាសប្រកាសបើកបរវេសនកាលឆ្នាំសិក្សា ២០១៧-២០១៨ នេះ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំ
សូមប្រគេនព្រះតេជគុណ ព្រះថេរានុញ្ញៈគ្រប់ព្រះអង្គ និងសូមជូនពរសម្តេច ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក
លោកស្រី សាស្ត្រាចារ្យ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ ក្នុងយោសិស្សានុសិស្ស និស្សិត និងបងប្អូនជំនួយជាតិទាំងអស់នៅ
ទូទាំងប្រទេស សូមប្រកបដោយពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការ **អាម្ម វឌ្ឍន្តៈ សុខៈ ភាវៈ** កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ ។

សូមអរព្រះគុណ និងសូមអរគុណ !

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៧



សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន